

Mediji i informiranje

Sud Europske unije
PRIOPĆENJE ZA MEDIJE br.103/14

U Luxembourg 17. srpnja 2014.

Presuda u spojenim predmetima C-58/13 i 59/13
Angelo Alberto Torresi i Pierfrancesco Torresi/Consiglio dell'Ordine
degli Avvocati di Macerata

Povratak u državu članicu radi obavljanja odvjetničke djelatnosti pod stručnim nazivom stečenim u drugoj državi članici ne predstavlja zloporabu

Mogućnost za državljane Unije da odaberu državu članicu u kojoj će steći stručni naziv i državu članicu u kojoj će obavljati svoje zanimanje nerazdvojiva je od ostvarivanja temeljnih sloboda osiguranih Ugovorima

Svrha Direktive o poslovnom nastanu odvjetnika¹ jest omogućavanje trajnog obavljanja odvjetničke djelatnosti (kao samostalne ili nesamostalne) u državi članici različitoj od one u kojoj je stečena kvalifikacija, pri čemu se djelatnost može obavljati samo pod stručnim nazivom iz matične zemlje. Ona predviđa da nadležno tijelo u državi članici u kojoj odvjetnik ima poslovni nastan upiše u svoj imenik odvjetnika po predloženju potvrde kojom se potvrđuje njegov upis kod nadležnog tijela u državi članici u kojoj je stekao stručni naziv².

Nakon što su stekli svoje sveučilišne diplome prava u Italiji dva talijanska državljana (Angelo Alberto i Pierfrancesco Torresi) stekli su i sveučilišne diplome prava u Španjolskoj. Zatim su 1. prosinca 2011. upisani kao odvjetnici kod Ilustre Colegio de Abogados de Santa Cruz de Tenerife (Odvjetnička komora Santa Cruz de Tenerife, Španjolska), a 17. ožujka 2012. podnijeli su zahtjeve pred Odvjetničkom komorom u Macerati (Italija) za upis³ u „posebni dio imenika komore“. Taj dio imenika namijenjen je odvjetnicima nositeljima stručnog naziva dodijeljenog u državi članici različitoj od Italije, a koji imaju prebivalište u Italiji.

Budući da Odvjetnička komora u Macerati nije odlučila o njihovim zahtjevima u predviđenom roku, gospoda Torresi obratila su se Consiglio Nazionale Forense (CNF) kako bi on odlučio o njihovim zahtjevima za upis. Isticali su da propisi koji su na snazi⁴ podvrgavaju upise samo jednom uvjetu, a to je predloženje „potvrde o upisu kod nadležnog tijela u matičnoj državi članici“ (u ovom slučaju Španjolskoj). Budući da je taj uvjet bio ispunjen u predmetnom slučaju, gospoda Torresi su smatrala da trebaju biti upisane u imenik.

CNF smatra da se gospoda Torresi nisu mogla pozivati na Direktivu o poslovnom nastanu odvjetnika ako je stjecanje stručnog naziva u Španjolskoj imalo za jedini cilj izbjeći primjenu talijanskog prava o pristupu odvjetničkoj djelatnosti, pa to stoga predstavlja zloporabu prava poslovnog nastana. CNF pita dakle Sud mogu li nadležna tijela države članice odbiti, pozivajući se na zloporabu prava, upis u imenik odvjetnika državljanima te države članice koji su, nakon što su stekli sveučilišnu diplomu u svojoj državi, otišli u drugu državu članicu kako bi tamo stekli stručnu kvalifikaciju odvjetnika i potom se vratili u prvu državu članicu da bi tamo obavljali odvjetničku djelatnost pod stručnim nazivom stečenim u drugoj državi⁵.

¹ Direktiva 98/5/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 1998. o olakšavanju stalnog obavljanja odvjetničke djelatnosti u državi članici različitoj od one u kojoj je stečena kvalifikacija (SL 1998 L77, str. 36.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 6., svezak 9., str. 65.).

² Članak 3., stavak 2. direktive.

³ U skladu s člankom 3. direktive.

⁴ Italija je provela direktivu u svoje pravo Zakonom od 2. veljače 2001.

⁵ U takvom slučaju odvjetnik koji obavlja djelatnost u državi primateljici pod stručnim nazivom iz matične zemlje obavljat će tu djelatnost pod tim stručnim nazivom, što se mora navesti na službenom jeziku ili jednom od službenih jezika matične države članice, čitljivo i na način kojim se izbjegava miješanje sa stručnim nazivom koji se koristi u državi primateljici (članak 4., stavak 1. direktive).

Sud u svojoj današnjoj presudi najprije podsjeća da, u svrhu omogućavanja trajnog obavljanja odvjetničke djelatnosti u državi članici različitoj od one u kojoj je stečena kvalifikacija za bavljenje odvjetništvom, Direktiva o poslovnom nastanu odvjetnika uspostavlja mehanizam uzajamnog priznavanja stručnih naziva odvjetnika migranata koji žele obavljati djelatnost pod nazivom stečenim u matičnoj državi članici. Zakonodavac Unije želio je njome stati na kraj razlikama u uvjetima upisa kod nadležnih tijela koje su izvor nejednakosti i prepreka slobodnom kretanju. Direktiva stoga želi u potpunosti uskladiti uvjete koji se primjenjuju na pravo poslovnog nastana odvjetnika.

Sud je već presudio da je potvrda o upisu kod nadležnog tijela matične države članice jedini uvjet kojemu treba biti podvrgnut upis zainteresirane strane u državi članici primateljici koji mu omogućava da u potonjoj državi obavlja djelatnost pod stručnim nazivom stečenim u matičnoj državi⁶.

Sud ističe da se stranke ne mogu s namjerom prijevara ili zloporabe pozivati na pravna pravila Unije i da država članica ima pravo poduzeti sve nužne mjere kako bi spriječila pojedine od svojih državljana da nepropisno zaobilaze pravila nacionalnog zakonodavstva. Sud u tom pogledu podsjeća da utvrđenje postojanja zloporabe zahtijeva spoj objektivnog (to jest da unatoč formalnom poštovanju pretpostavki predviđenih propisom Unije željeni cilj tog propisa nije postignut) i subjektivnog elementa (to jest da postoji namjera postizanja nedopuštene koristi).

Stoga Sud smatra da je **pravo državljana Unije da odaberu državu članicu u kojoj žele steći svoj stručni naziv i odaberu državu u kojoj imaju namjeru obavljati svoju profesiju nerazdvojivo od ostvarivanja temeljnih sloboda osiguranih na jedinstvenom tržištu Ugovorima.**

Činjenica da državljaniin jedne države članice koji je stekao sveučilišnu diplomu u toj državi ode u drugu državu članicu kako bi stekao stručni naziv odvjetnika i potom se vrati u prvu državu članicu kako bi tamo obavljao odvjetničku djelatnost pod stručnim nazivom stečenim u drugoj državi članici jest **ostvarenje jednog od ciljeva direktive i ne znači zloporabu prava poslovnog nastana.**

Činjenica da je zahtjev za upis u imenik odvjetnika podnesen ubrzo nakon stjecanja stručnog naziva u matičnoj državi članici također ne predstavlja zloporabu prava jer direktiva ne predviđa nikakvo praktično iskustvo stečeno u matičnoj državi članici.

Sud zaključuje da činjenica da državljaniin jedne države članice koji je stekao sveučilišnu diplomu ode u drugu državu članicu kako bi tamo stekao stručnu kvalifikaciju odvjetnika te se potom vratio u državu članicu čiji je državljaniin kako bi obavljao odvjetničku djelatnost pod stručnim nazivom stečenim u drugoj državi članici ne predstavlja zloporabu.

NAPOMENA: Prethodno pitanje omogućuje sudovima država članica da, u okviru postupka koji se pred njima vodi, upute pitanje Sudu o tumačenju prava Unije ili o valjanosti akta Unije. Sud ne odlučuje o nacionalnom sporu. Nacionalni sud mora riješiti predmet sukladno odluci Suda. Tom su odlukom jednako vezani i drugi nacionalni sudovi pred kojima bi se moglo pojaviti slično pitanje.

Neslužbeni dokument za medije koji ne obvezuje Sud.

[Cjelovit tekst](#) presude objavljuje se na stranici CURIA na dan objave.

Osoba za kontakt: Iliana Paliova ☎ (+352) 4303 3708

Snimke objave presude nalaze se na "[Europe by Satellite](#)" ☎ (+32) 2 2964106

---

⁶ Vidjeti presude od 19. rujna 2006., Komisija/Luxembourg (predmet [C-193/05](#)) i Wilson (predmet [C-506/04](#)). Vidjeti također CP br. [76/06](#).